Noter dine rigmål

Når riggen er spændt op og masten står, som den skal, så begynd og notere dine rigmål. Du bør notere dine rigmål og din rigspænding og hvad der ellers har betydning for dig, når du rigger båden til. Formålet med noterne er at huske riggens mål og få et udgangspunkt for at kunne justere rigmål og – spænding, så båden i sidste ende kommer til at sejle bedre, hurtigere og måske højere til vinden. Såfremt din rig ikke vurderes at stå helt skarp, som du ønsker det, kan du ud fra notaterne begynde at justere og eksperimentere.

Med notaterne vil du altid kunne stille dine rig tilbage til udgangspunktet – en form for "reset" funktion. Er dette ikke at gøre alt for meget ud af det? Egentlig ikke. Din mulighed for at foretage små justeringer vil med sikkerhed give større sejlglæde og når du alligevel er i gang med at placere din mast – helt lige og lodret, så kan du lige så godt gå den ekstra mil og have et stykke papir og en blyant klar, så du kan notere målene. Der er ikke teknisk og ikke særlig kompliceret.

Jeg har nedenfor opsat nogle notater fra en 37 fods sejlbåd, der fortæller lidt om, hvordan riggen sættes først på sæsonen.

Masten
Fokkefald ført fra mast på dæk til forstag 100 cm.
Fokkefald ført fra sort mærke ved bom til forstag 199 cm.
Afstand målt med storfald i top til hæk 1486 cm.
Mastens placering i mastehul skal være helt tilbage i hullet. Masten klodses fast i mastehullet med en lille tynd klods foran, en tykkere bagtil, samt på siderne. sæt klodserne ned oppefra. Mål fra mast til fribord i hver side, så masten klodses op helt lige.

Topvanterne spændes hårdt. Kontroller, at masten står lige. Topvanterne strammes, indtil vanskruerne ikke kan tage mere. Mellemvanterne spændes under sejlads i 4-6 m/sek. Flugt langs hulkehlen og juster i læ, vend på den anden halse og spænd det samme antal omdrejninger på stilleskruerne i modsatte side. Bliv ved, indtil masten står helt lige og ikke falder ud mod læ i toppen. Forreste undervant skal bare håndspændes, så de står i en lige linie. Bagerste undervant spændes ret hårdt, så masten står meget ret. Det er storsejlets facon, der afgør, hvor hårdt de skal stå. Hvis det er et nyere sejl, dvs. ca. 5 år, skal de stå hårdt.

Rigspænding

Topvant	42
Undervant	37
Forreste mellemvant	37
Bagerste mellemvant	40 (slæk i f.t. mastetryk).
Synlig mastekrumning	5 cm, måles med storsejlsfaldet med et lod i enden. Målet tages, hvor faldet skærer bommen.

Så enkelt kan det gøres.